

**BERGARAKO
UDALA**

Bergarako herrian eta Udalean

euskaraz bizi nahian

2009ko uztailaren 8a, Baiona

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

0. Sarrera

BERGARAKO
UDALA

•Herria.

15.000 biztanle, eskas.

✓ **Gaitasuna:** %68 euskalduna, %16 ia-euskalduna.

✓ **Erabilera.** Kale erabilera, %40-45 inguruan.

Azken 25 urteetan, aldaketa nabarmenik ez, ITXURA
BATERA

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

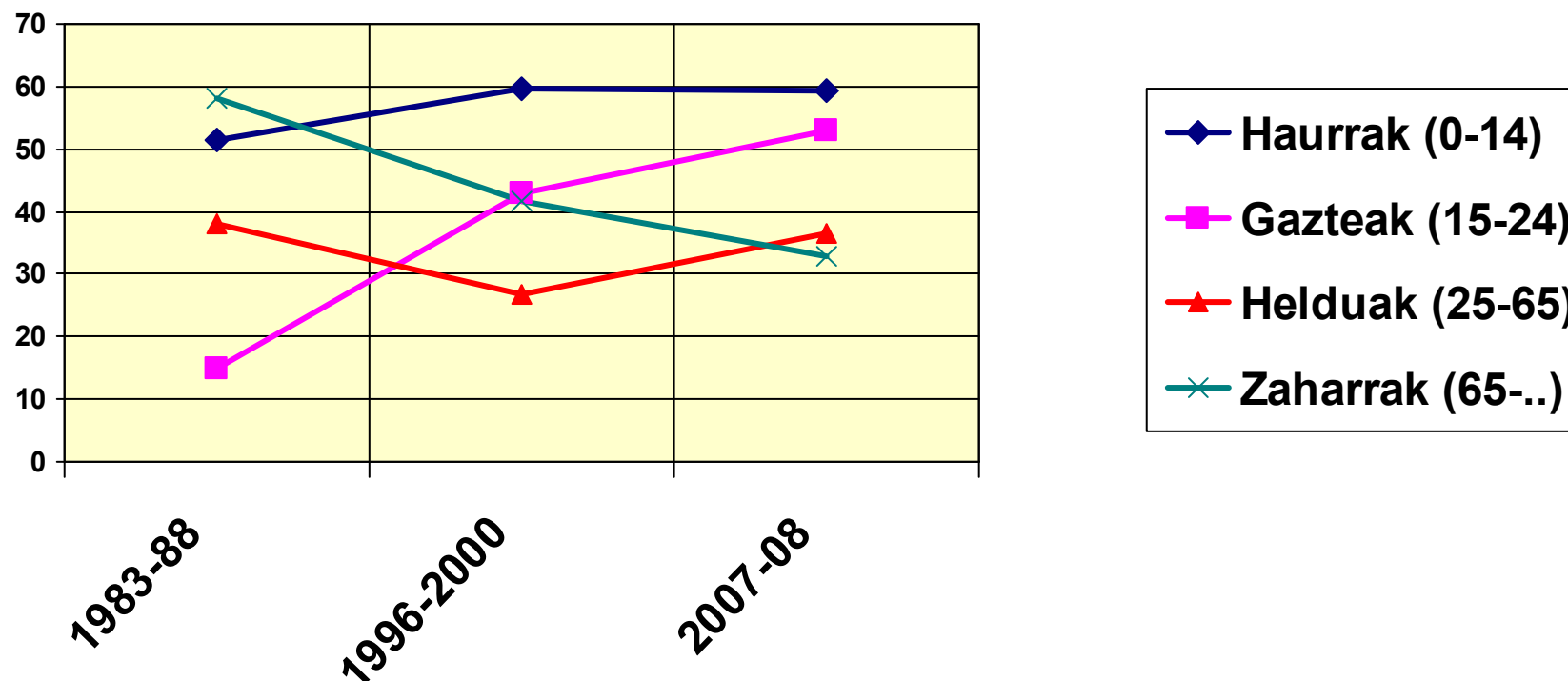
0. Sarrera

BERGARAKO
UDALA

25 urtetan, iraultza

Kaleko erabileraren bilakaera azken 25 urteetan

- ◆ Haurrak (0-14)
- Gazteak (15-24)
- ▲ Helduak (25-65)
- × Zaharrak (65-..)

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

1. Udala euskalduntzen.

BERGARAKO
UDALA

Udala, gaur

- **130 langile inguru**, subkontratak (garbiketa) kenduta.
- **Ordezkarri politikoak: 17**

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

1. Udala euskalduntzen

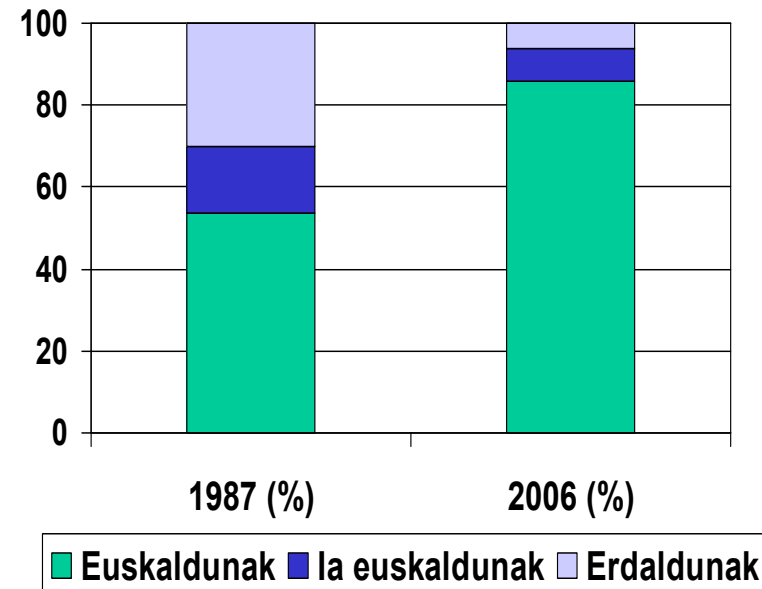

BERGARAKO
UDALA

Bilakaera. Gaitasuna

Langileena.

	1987 (%)	2006 (%)
Euskaldunak	53,5	86
Ia euskaldunak	16,5	8
Erdaldunak	30	6

- 1987an herria baino dezentez erdaldunagoa
- Orain, bulegoetako langile guztiak euskaldunak

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

1. Udala euskalduntzen

BERGARAKO
UDALA

Bilakaera. Gaitasuna

Ordezkaritza politikoena

- 1987az geroztik alde nabarmenik ez. 1-2 kenduta, denak euskaldunak.
- 1991az geroztik, Gobernuan denak euskaldunak.

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

1. Udala euskalduntzen

BERGARAKO
UDALA

Bilakaera. Erabilera

	1987	2009
Ahoz, Osoko, GB, Batzorde inform.	Gaztelaniaz	Euskaraz
Barne funtzionamendu idatzia	Gaztelaniaz	Nagusiki euskaraz. Aktak euskaraz
Itzulpenen noranzkoa	%100 G ► E	2008: %82 E ► G
Kanpo erabilera idatzia erakundeekin	Gaztelaniaz	Nagusiki euskaraz
Kanpo erabilera idatzia heritarrekin	Nagusiki gaztelaniaz	Nagusiki elebietan

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

2. Udala. Aldaketaren gakoak

BERGARAKO
UDALA

1. Helburu adostu argia. Bergarako Udalaren ohiko hizkuntza euskara izango da.

2. Askotariko baliabideak. Gaitasuna.

a) Hizkuntza eskakizunen ezarpena

- Teknikariei 4. HE. Lan administratiboa dutenei DHE.

Hizkuntza eskakizuna	Kopurua	Derrigorrezko HE
4	24*	24
3	38	38
2	36	36
1	31	5

* Euskara Zerbitzukoak gabe.

Hizkuntza eskakizunak, 2008

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

2. Udala. Aldaketaren gakoak

BERGARAKO
UDALA

2. Baliabideak. Gaitasuna.

b) Prestakuntza bideak

- HAEEn ikastaro konbentzionalak, 4. HEeko ikastaroak, idazkera estiloa lantzekoak, indargarri banakakoak...

Langileak	4. HE	3. HE	2. HE	1. HE edo alfa. 0	1. urrat. 3. urrat.	Erdal.
98	22	30	27	10	2	7

Langileen gaitasuna, 2008.
Kontratu mugagabedunak

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

2. Udala. Aldaketaren gakoak

BERGARAKO
UDALA

2. Baliabideak. Gaitasuna.

c) Hautagai politiko euskaldunak izateko ekimena.

- Herriko alderdi politiko nagusiek hautagai euskaldunak izendatzeko konpromisoa.
- Hasieran harreman pertsonalak.
Azkenekoan kanpaina publiko bat ere bai.

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

2. Udala. Aldaketaren gakoak

BERGARAKO
UDALA

2. Baliabideak. Erabilera.

- Erabilera aintzat hartu zen HEak ezarri zirenetik, 1990etik: oinarrizko irizpide batzuk, trebatze-dinamizatze lana...

AEBE plana, 1995, 2000. Bereziki erabilera helburu. 3 eratako baliabideak:

a) Arau eta irizpideak.

- **AEBE**n, hizkuntza politikazko irizpide orokorrak (ordenantza baten parekoak): ahozko jarduna, barruko sorkuntza idatzia, zerbitzu kontratazioak, ordezkari politikoek aintzat hartzeko irizpideak, udalaz kanpoko harremanak...

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

2. Udala. Aldaketaren gakoak

BERGARAKO
UDALA

2. Baliabideak. Erabilera.

a) Arau eta irizpideak.

- Irizpide orokorretan oinarritutako **helburu zehatzak** batzorde, zerbitzu, langileei. (Ikus 7. or.)
- Puntu honetan oso garrantzitsua, partaideen inplikazioa:
 - Helburu orokorrak Komunikazio Zirkuluan adostu
 - Bakoitzarentzako helburuak zegokionarekin adostu.

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

2. Udala. Aldaketaren gakoak

BERGARAKO
UDALA

2. Baliabideak. Erabilera.

b) Jarraipena eta dinamizazioa.

- **Normalizatzailearen garrantzia:** aldeko jarrerak aktibatu, gaiei aurrea hartu, irtenbideak eskatu eta eskaini, konpromisoen betetzearen jarraipena...
- 1990az geroztik, teknikariren batek beti izan du udaleko erabilera plana jardun nagusi.

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

2. Udala. Aldaketaren gakoak

BERGARAKO
UDALA

2. Baliabideak. Erabilera.

c) Formazioa eta lanerako laguntzak.

- **Langileentzako lagungarriak:** idatzi-ereduak sarean, estilo ikastaroak, banakako trebakuntza, itzulpena...
- **Ordezkarri politikoentzako lagungarriak:** hiztegia idatzietan...
- **Herritarrentzako lagungarriak:** Euskara-gaztelania hiztegitxoak, 16 urtekoekin lantzeko U.D.

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

3. EBPN. 2003-...

BERGARAKO
UDALA

Herri mailan, jauzi bat:

- **Aurretik ere herrirako hainbat egitasmo:** Arlo soziokulturaleko hitzarmena, Merkataritza Euskaraz, Corpusean, ...
- **EBPNren ekarpena:** ordura artekoari batasuna eta egituratze berria.
- **Irizpide orokorrak:**
 - Osotasuna eta batasuna.
 - Aurrehartzea.
 - Herriz gaindikotasuna: bailara, UEMA...
 - Partehartzea: ez, udalaren plana; gizarte osoarena.

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

3. EBPN. 2003-...

BERGARAKO
UDALA

Egituratzeko berria:

- Aurretik **Euskara batzordea** eta **irakaskuntzako** koordinazio-gunea.
- **EBPNrekin:**
 - **Euskara batzordea**, udaletako batzorde informatibo ohikoa.
 - **Esparruetako batzordeak.**
 - **EBPN batzarra.** Urtean behin.
 - **Euskararen Aholku batzordea.**

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

3. EBPN. 2003-...

BERGARAKO
UDALA

Ekimen nagusiak:

- **Esparru-soziokulturala:** hitzarmena 85 entitaterekin, Kirola Euskaraz...
- **Irakaskuntza-corpora:** Gehixago eta Hobeto, euskara apalekoentzako indargarriak...
- **Esparru sozioekonomikoa:** enpresetako-planen sustapena...
- **Hedabideak-aisia:** tokiko hedabideentzako laguntzak, euskara elkartearentzako laguntzak...
-

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

4. Ondorioak

BERGARAKO
UDALA

Argi-uneak:

- **Gizartean badira zantzu positibo batzuk:** helduen kaleko erabilera goraka, herritarren idatzietan euskarzkoaka gero eta gehiago...
- **Elkarreragineko sarea zabaltzen:** GFAREN idatzia, Bergarako Epaitegikoaren idatzia...

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

4. Ondorioak

Zalantzak:

BERGARAKO
UDALA

- **Gune batzuen berezko zailtasuna:** arlo sozio-ekonomikoa, hedabide handiak...
- **Ahozko jardun informaleko arazoak:** kolokial-koloniala, eredu izan beharko luketenetan ere: irakasle...
- **Eleaniztasunaren inguruan helburuak argi?**
 - HHko umeei aisia-guneak ingelesez... Non jasoko dute euskara bizi, indartsu, komunikatiboa?
 - Helburua, euskara jakitea? Hori gurean eskolak bermatuko du. Hori nahikoa da?
 - Etorriberrientzako errefortzuak. Ez dugu hiztun bikainik behar? Horiek lortzeko zer antolatzen dugu?

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

4. Amaitzeko

BERGARAKO
UDALA

Etorkizunera begira:

-Elkarreragineko sareak osatu eta **zenbait eremutan presentzia irabazi: esparru sozio-ekonomikoa, hornitzaile...**

-Eta, batez ere, gertuko gizarte-funtzioetan euskara indartu.

Ahozko hizkuntza lantzeko, hobetzeko, sortzeko... ahoz jolas egiteko sare zabala eratu eskola, aisia, toki-hedabide, lantegi eta abar partaide direla.

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia

4. Amaitzeko

BERGARAKO
UDALA

Galderak...

ESKERRIK ASKO

EBPN

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia